

32000L0026

L 181/65

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

20.7.2000

DIREKTIVA 2000/26/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 16. maja 2000****o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti, ki spreminja Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS****(Četrta direktiva o zavarovanju avtomobilske odgovornosti)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 47(2) in 95 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽²⁾,skladno s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽³⁾, glede na skupno besedilo, ki ga je 7. aprila 2000 odobril Spravni odbor,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Trenutno v državah članicah obstajajo razlike med zakoni in drugimi predpisi, ki se nanašajo na zavarovanje avtomobilske odgovornosti, in pomenijo oviro za prosti pretok oseb in zavarovalnih storitev.
- (2) Zato je treba te predpise uskladiti, da bi spodbudili nemoteno delovanje enotnega trga.
- (3) Z Direktivo 72/166/EGS ⁽⁴⁾ je Svet sprejel predpise o približevanju zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti in o izvrševanju obveznosti zavarovanja takšne odgovornosti.
- (4) Z Direktivo 88/357/EGS ⁽⁵⁾ je Svet sprejel predpise o uskladitvi zakonov, in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskem zavarovanju, v katerih so opredeljene določbe, ki omogočajo učinkovito uživanje svobode opravljanja storitev.
- (5) Sistem zelene karte zagotavlja takojšnjo obravnavo odškodninskega zahtevka v domovini oškodovanca tudi v tistih primerih, ko druga stranka prihaja iz kakšne druge evropske države.
- (6) Sistem zelene karte ni rešitev za vse probleme oškodovanca, ki mora v drugi državi uveljavljati zahtevek za izplačilo škode do stranke, ki prebiva v njej, ter do zavarovalnice, ki je dovoljenje pridobila v njej (tuj pravni sistem, tuj jezik, nepoznani postopki obravnave odškodninskega zahtevka in pogosto nerazumno dolgotrajne obravnave).

⁽¹⁾ UL C 343, 13.11.1997, str. 11 in
UL C 171, 18.6.1999, str. 4.

⁽²⁾ UL C 157, 25.5.1998, str. 6.

⁽³⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 16. julija 1998 (UL C 292, 21.9.1998, str. 123), potrjeno 27. oktobra 1999, Skupno stališče Sveta z dne 21. maja 1999 (UL C 232, 13.8.1999, str. 8) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 15. decembra 1999 (še neobjavljen v Uradnem listu). Sklep Sveta z dne 2. maja 2000 (še neobjavljen v Uradnem listu) in Sklep Evropskega parlamenta z dne 16. maja 2000.

⁽⁴⁾ UL L 103, 2.5.1972, str. 1. Direktiva, kot jo nazadnje spreminja Direktiva 84/5/EGS (UL L 8, 11.1.1984, str. 17).

⁽⁵⁾ UL L 172, 4.7.1988, str. 1. Direktiva, kot jo nazadnje spreminja Direktiva 92/49/EGS (UL L 228, 11.8.1992, str. 1).

- (7) Z Resolucijo z dne 26. oktobra 1995 o obravnavi odškodninskih zahtevkov iz prometnih nesreč, ki se pripetijo izven matične države oškodovanca ⁽¹⁾, je Evropski parlament skladno z drugim odstavkom člena 192 Pogodbe pozval Komisijo, naj predloži predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta, s katero bi rešili ta problem.
- (8) Dejansko je ustrezno, da se dopolni ureditve, opredeljene v Direktivah 72/166/EGS, 84/5/EGS ⁽²⁾ in 90/232/EGS ⁽³⁾, da bi osebam, ki so v prometni nesreči z motornim vozilom utrpeli materialno škodo ali telesno poškodbo, zagotovili primerljivo obravnavo ne glede na to, kje v Skupnosti se nesreča pripeti; glede na to direktivo obstajajo namreč praznine v zvezi z obravnavo odškodninskih zahtevkov iz nesreč, ki se pripetijo v državi, ki ni država stalnega prebivališča oškodovanca.
- (9) Uporaba te direktive pri nesrečah, ki se pripetijo v tretjih državah, kritih s sistemom zelene karte, v katerih so prizadeti oškodovanci s stalnim prebivališčem v Skupnosti in v katere so vpletena vozila, ki so zavarovana in so običajno v državi članici, ne pomeni razširitve ozemeljske veljavnosti obveznega avtomobilskega zavarovanja, opredeljenega v členu 3(2) Direktive 72/166/EGS.
- (10) Zaradi tega je nujno, da oškodovanec dobi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka do zavarovalnice stranke, odgovorne za škodo.
- (11) Ena od ustreznih rešitev bi bila v tem, da bi oškodovanci, ki so, kot določa ta direktiva, utrpeli materialno škodo ali telesno poškodbo v prometni nesreči z motornim vozilom v državi, ki ni država njihovega stalnega prebivališča, lahko uveljavljali odškodninski zahtevek v državi članici svojega stalnega prebivališča pri pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki ga tam imenuje zavarovalnica stranke, odgovorne za škodo.
- (12) Skladno s takšno rešitvijo bi bilo možno škodo, ki jo je oškodovanec utrpel izven države članice svojega stalnega prebivališča, obravnavati po postopkih, ki so mu znani.
- (13) Sistem, po katerem naj bi v državah članicah oškodovančevega stalnega prebivališča imeli pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ne vpliva na materialno pravo, ki se uporablja v konkretnih primerih, in ne spreminja sodne pristojnosti.
- (14) Obstoj pravice do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice za stranko, ki je utrpela materialno škodo ali telesno poškodbo, je logična dopolnitev imenovanja pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki nadalje izboljšuje pravni položaj oseb, oškodovanih v prometni nesreči z motornimi vozili, ki se je pripetila zunaj države članice, v kateri ima ta stranka stalno prebivališče.
- (15) Da bi zapolnili omenjene praznine, je treba zagotoviti, da država članica, v kateri je zavarovalnica pridobila dovoljenje, zahteva, da zavarovalnica imenuje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki imajo stalno prebivališče ali sedež v drugih državah članicah, ki bodo zbrali potrebne informacije v zvezi z odškodninskimi zahtevki iz takšnih nesreč ter sprejeli ustrezne ukrepe za njihovo obravnavo za ime in za račun zavarovalnice, vključno z ustreznim plačilom odškodnine; pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov morajo imeti zadostna pooblastila, da zastopajo zavarovalnico v odnosu do takšnih oškodovancev in pred državnimi organi, po potrebi pa tudi pred sodišči, če je to skladno s predpisi mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.
- (16) Dejavnosti pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ne zadostujejo, da bi sodno pristojnost dodelili sodiščem v državi članici stalnega prebivališča oškodovanca, če to ni predvideno v predpisih mednarodnega zasebnega in civilnega procesnega prava v zvezi z dodelitvijo sodne pristojnosti.

⁽¹⁾ UL C 308, 20.11.1995, str. 108.

⁽²⁾ Druga direktiva Sveta (84/5/EGS), z dne 30. decembra 1983 o uskladitvi zakonodaje držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti (UL L 8, 11.1.1984, str. 17). Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 90/232/EGS (UL L 129, 19.5.1990, str. 33).

⁽³⁾ Tretja direktiva Sveta (90/232/EGS), z dne 14. maja 1990 o uskladitvi zakonodaje Držav članic o zavarovanju avtomobilske odgovornosti (UL L 129, 19.5.1990, str. 33).

- (17) Imenovanje pooblaščenecov za obravnavo odškodninskih zahtevkov je eden od pogojev za začetek opravljanja in opravljanje zavarovalne dejavnosti v zvezi z zavarovalno vrsto iz točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS ⁽¹⁾, z izjemo prevozniške odgovornosti; ta pogoj je torej treba zajeti z enotnim uradnim dovoljenjem, ki ga skladno z naslovom II Direktive 92/49/EGS ⁽²⁾ izdajo organi države članice, v kateri ima zavarovalnica sedež; ta pogoj bi moral veljati tudi za zavarovalnice s sedežem zunaj Skupnosti, ki so pridobile dovoljenje za opravljanje zavarovalne dejavnosti v državi članici Skupnosti; Direktivo 73/239/EGS je treba ustrezno spremeniti.
- (18) Poleg tega, da se poskrbi za prisotnost pooblaščenca zavarovalnice v državi, v kateri oškodovanec prebiva, je treba oškodovancu zagotoviti tudi posebno pravico do hitre obravnave odškodninskih zahtevkov; zato je nujno, da se v nacionalno zakonodajo vključijo ustrezne učinkovite in sistematične finančne ali kake druge enakovredne upravne sankcije – recimo sodne prepovedi v kombinaciji z upravnimi kaznimi, redno obveščanje nadzornih organov, kontrole na samem mestu, objave v nacionalnem uradnem listu in tisku, začasna ustavitev dejavnosti družbe (prepoved sklepanja novih pogodb za določeno obdobje), imenovanje posebnega pooblaščenca nadzornih organov, odgovornega za spremljanje in nadzor tega, ali poslovanje poteka skladno z zavarovalnopravnimi predpisi, odvzem dovoljenja za opravljanje tovrstnih zavarovalnih poslov ter sankcije za direktorje in člane uprave – za primer, da zavarovalnica ali njen pooblaščenec ne izpolnjujeta svoje obveznosti, po kateri bi morala v razumnem roku ponuditi odškodnino; to ne sme vplivati na uporabo katerega koli drugega ukrepa – zlasti skladno s pravnimi predpisi, ki veljajo za zavarovalni nadzor –, ki velja za primernega; vendar pri tem velja pogoj, da tako odgovornost kot povzročena materialna škoda ali telesna poškodba niso sporne, zato lahko zavarovalnica da utemeljeno ponudbo v predpisanem roku; takšna ponudba za odškodnino mora biti pisna in mora vsebovati razloge, na katerih temelji ocena odgovornosti in škode.
- (19) Poleg teh sankcij je treba predvideti, da se za znesek odškodnine, ki ga zavarovalnica ponudi oškodovancu ali ki mu ga sodišče dodeli, plačajo zamudne obresti, in sicer v primeru, ko ponudba ni predložena v omenjenem predpisanem roku; če v državah članicah že obstajajo nacionalni predpisi z zahtevo po plačilu zamudnih obresti, je to določbo mogoče izvajati s sklicevanjem na takšne predpise.
- (20) Oškodovanci, ki so v prometni nesreči z motornim vozilom utrpeli materialno škodo ali telesno poškodbo, imajo včasih težave z ugotavljanjem imena zavarovalnice, ki krije odgovornost za motorna vozila, udeležena v nesreči.
- (21) Države članice bi morale v interesu teh oškodovancev vzpostaviti informacijske centre in s tem zagotoviti, da so ustrezne informacije na voljo pravočasno; omenjeni informacijski centri bi morali oškodovancem dati na voljo tudi informacije v zvezi s pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov; informacijski centri morajo med seboj sodelovati in se hitro odzivati na prošnje, ki jih v zvezi z informacijami o pooblaščencah za obravnavo odškodninskih zahtevkov dajejo centri v drugih državah članicah; vse kaže, da je primerno, da bi takšni centri zbirali informacije o datumih dejanskega prenehanja zavarovalnega kritja, ne pa informacij o izteku prvotne veljavnosti zavarovalne police, če je bilo trajanje pogodbe podaljšano molče.
- (22) Sprejeti je treba posebne določbe glede vozil (recimo vozila državnih organov ali vojaška vozila), za katera ne velja obveznost zavarovanja avtomobilske odgovornosti.
- (23) Oškodovanec ima lahko upravičen interes, da izve identiteto lastnika ali običajnega voznika ali registriranega imetnika vozila; tako je treba recimo v primerih, v katerih lahko oškodovanec dobi odškodnino le od teh oseb, ker bodisi vozilo ni zavarovano skladno s predpisi bodisi škoda presega zavarovalno vsoto, dati na voljo omenjene informacije.

⁽¹⁾ Prva direktiva Sveta (73/239/EGS), z dne 24. julija 1973 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti neposrednega zavarovanja razen življenjskega zavarovanja (UL L 228, 16.8.1973, str. 3). Direktiva, nazadnje spremenjena z Direktivo 95/26/ES (UL L 168, 18.7.1995, str. 7).

⁽²⁾ Direktiva Sveta (92/49/EGS), z dne 18. junija 1992 o uskladitvi zakonov in drugih predpisov o neposrednem zavarovanju razen življenjskem zavarovanju, ki spreminja Direktivi 73/239/EGS in 88/357/EGS (Tretja direktiva o premoženjskem zavarovanju) (UL L 228, 11.8.1992, str. 1). Direktiva je spremenjena z Direktivo 95/26/ES (UL L 168, 18.7.1995, str. 7).

- (24) Nekatere dane informacije, kot so ime in naslov lastnika ali običajnega voznika vozila in številka zavarovalne police ali registrska številka vozila, predstavljajo osebne podatke glede na Direktivo 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov ter o prostem pretoku teh podatkov ⁽¹⁾; obdelava osebnih podatkov, ki je nujna glede na to direktivo, mora biti skladna z nacionalnimi ukrepi, sprejetimi po Direktivi 95/46/ES; ime in naslov običajnega voznika se sme sporočiti le tedaj, ko to dovoljuje nacionalna zakonodaja.
- (25) Da bi oškodovancu zagotovili odškodnino, do katere je upravičen, je treba zagotoviti odškodninski organ, na katerega se lahko obrne, če zavarovalnica ni imenovala pooblaščenca, če očitno zavlačuje z obravnavo ali če je ni mogoče identificirati; poseganje odškodninskega organa mora biti omejeno na redke posamezne primere, pri katerih zavarovalnica kljub zastraševalnemu učinku morebitnega izreka sankcij ni upoštevala svojih dolžnosti.
- (26) Ker ima odškodninski organ nalogo, da obravnava odškodninske zahtevke v zvezi z materialno škodo ali telesnimi poškodbami, ki jih je oškodovanec utrpel, le v objektivno določljivih primerih, mora omejiti svojo dejavnost na to, da preveri, ali je bila ponudba za odškodnino predložena v predpisanih rokih in skladno s predpisanimi postopki, pri čemer pa primera ne presoja vsebinsko.
- (27) Pravne osebe, na katere so po zakonu prešle oškodovančeve pravice do odškodnine proti povzročitelju nesreče ali njegovi zavarovalnici (recimo na druge zavarovalnice ali ustanove socialne varnosti), ne smejo biti upravičene do uveljavljanja ustreznega zahtevka za izplačilo škode pri odškodninskem organu.
- (28) Odškodninski organ mora imeti pravico do subrogacije v tolikšnem obsegu, v kolikršnem je oškodovancu povrnil odškodnino; da bi zagotovili uveljavitev zahtevka odškodninskega organa do zavarovalnice v primerih, ko slednja ni imenovala pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ali ko očitno zavlačuje z obravnavo odškodninskih zahtevkov, bi moral imeti odškodninski organ v oškodovančevi državi avtomatsko pravico do povračila, povezano z vstopom v pravice oškodovanca nasproti ustreznemu organu v državi, kjer ima zavarovalnica sedež; slednji organ je najbolj primeren, da predloži regresni zahtevek do zavarovalnice.
- (29) Čeprav države članice smejo predvideti, da je zahtevek za izplačilo škode do odškodninskega organa lahko subsidiaren, oškodovanec ne sme biti prisiljen, da bi svoj zahtevek do povzročitelja nesreče uveljavljal prej, preden se z njim ne obrne na odškodninski organ; v takem primeru bi morala biti pozicija oškodovanca najmanj enaka kot pri zahtevku do škodnega sklada glede na člen 1(4) Direktive 84/5/EGS.
- (30) Ta sistem lahko začne delovati s sporazumom med odškodninskimi telesi – ustanovljenimi in priznanimi v državah članicah –, v katerem so opredeljene njihove naloge in obveznosti ter postopki glede povračil.
- (31) Za primere, ko je nemogoče identificirati zavarovalca vozila, je treba predvideti, da je končni dolžnik v zvezi s plačilom odškodnine oškodovancu škodni sklad, opredeljen v členu 1(4) Direktive 84/5/EGS, iz tiste države članice, v kateri je običajno nezavarovano vozilo, katerega uporaba je povzročila nesrečo; za primere, ko je nemogoče identificirati vozilo, je treba predvideti, da je končni dolžnik škodni sklad, opredeljen v členu 1(4) Direktive 84/5/EGS, iz tiste države članice, v kateri se je nesreča pripetila –

⁽¹⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Področje uporabe

1. Cilj te direktive je opredeliti posebne predpise za oškodovance, ki so upravičeni do odškodnine za vsako materialno škodo ali telesno poškodbo, nastalo kot posledica nesreče v državi članici, ki ni država članica stalnega prebivališča oškodovanca, in jo je povzročila uporaba vozil, ki so zavarovana v državi članici in so običajno v državi članici.

Brez vpliva na zakonodajo tretjih držav, ki se nanaša na civilno odgovornost, in brez vpliva na mednarodno zasebno pravo ta direktiva velja tudi za oškodovance s stalnim prebivališčem v državi članici, ki so upravičeni do odškodnine za vsako materialno škodo ali telesno poškodbo, nastalo v nesreči, ki se je pripetila v tretji državi, katere nacionalni zavarovalni biro, opredeljen v členu 1(3) Direktive 72/166/EGS, se je vključil v sistem zelene karte, in sicer v primerih, ko je takšno nesrečo povzročilo vozilo, ki je zavarovano v državi članici in je običajno v tej državi članici.

2. Člena 4 in 6 se uporabljata le pri nesrečah, ki jih je povzročilo vozilo,

- (a) ki je zavarovano pri poslovalnici v državi članici, ki ni država stalnega prebivališča oškodovanca; in
- (b) ki je običajno v državi članici, ki ni država stalnega prebivališča oškodovanca.

3. Člen 7 se uporablja tudi za nesreče, ki jih povzročijo vozila iz tretjih držav, zajeta v členih 6 in 7 Direktive 72/166/EGS.

Člen 2

Opredelitve

V tej direktivi:

- (a) „zavarovalnica“ pomeni podjetje, ki je skladno s členom 6 ali členom 23(2) Direktive 73/239/EGS pridobilo uradno dovoljenje;
- (b) „poslovalnica“ pomeni sedež, zastopstvo ali podružnico zavarovalnice, kot so opredeljeni v členu 2(c) Direktive 88/357/EGS;
- (c) „vozilo“ pomeni vozilo, opredeljeno v členu 1(1) Direktive 72/166/EGS;
- (d) „oškodovanec“ pomeni oškodovanca, kot je opredeljen v členu 1(2) Direktive 72/166/EGS;
- (e) „država članica, v kateri je vozilo običajno“, pomeni ozemlje, s katerega izvira vozilo in je opredeljeno v členu 1(4) Direktive 72/166/EGS.

Člen 3

Pravica do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode

Države članice zagotovijo, da imajo oškodovanci iz člena 1 v nesrečah po tej določbi pravico do neposrednega uveljavljanja zahtevka za izplačilo škode do zavarovalnice, ki krije odgovornost povzročitelja nesreče.

Člen 4

Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da vse zavarovalnice, ki krijejo nevarnosti iz zavarovalne vrste 10 točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS, razen prevozniške odgovornosti, imenujejo pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov v vseh državah članicah, razen v tisti, kjer so pridobile uradna dovoljenja. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov je odgovoren za obdelavo in rešitev škodnih zahtevkov, ki so posledica nesreč glede na člen 1. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov mora biti rezident države članice, za katero je imenovan, ali pa mora imeti v njej sedež.

2. Pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov izbere zavarovalnica po lastni presoji. Država članica te izbire ne omejuje.

3. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov sme delati za eno ali več zavarovalnic.

4. Pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov zbira v zvezi s takšnimi zahtevki informacije, potrebne za njihovo obravnavo, in sprejme ukrepe, potrebne za dogovor o pogojih za obravnavo. Zahteva za imenovanje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov ne izključuje pravice oškodovanca ali njegove zavarovalnice, da neposredno sproži postopek proti povzročitelju nesreče ali njegovi zavarovalnici.

5. Pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov morajo imeti vsa potrebna pooblastila, da zastopajo zavarovalnico v odnosu do oškodovancev v primerih iz člena 1 ter da v celoti zadostijo njihovim odškodninskim zahtevkom. Usposobljeni morajo biti za to, da primere obdelajo v uradnem jeziku oziroma uradnih jezikih države članice, v kateri ima oškodovanec stalno prebivališče.

6. Države članice predvidijo obveznost, podprto s primernimi, učinkovitimi in sistematičnimi finančnimi ali enakovrednimi upravnimi sankcijami, skladno s katerimi mora v treh mesecih od datuma, ko je oškodovanec vložil svoj odškodninski zahtevek bodisi neposredno na zavarovalnico povzročitelja nesreče bodisi na njenega pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov:

- (a) zavarovalnica povzročitelja škode ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov dati utemeljeno ponudbo za odškodnino, če odgovornost ni sporna in je bila škoda v celoti ocenjena; ali
- (b) zavarovalnica, na katero je bil odškodninski zahtevek naslovljen, ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov dati utemeljen odgovor na točke iz zahtevka, če je odgovornost bodisi sporna bodisi ni bila natanko ugotovljena ali pa škoda ni bila v celoti ocenjena.

Države članice sprejmejo določbe, s katerimi zagotovijo, da se v primerih, ko ponudba ni predložena v treh mesecih, zaračunajo obresti za znesek odškodnine, ki ga oškodovancu ponudi zavarovalnica ali dodeli sodišče.

7. Komisija najkasneje 20. januarja 2006 poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju prvega pododstavka odstavka 4 in učinkovitosti te določbe ter enakovrednosti nacionalnih določb o sankcijah in da predloge, če je potrebno.

8. Imenovanje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov samo po sebi ne pomeni odprtja podružnice glede na člen 1(b) Direktive 92/49/EGS, pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov pa ne velja za poslovalnico glede na člen 2(c) Direktive 88/357/EGS ali za poslovalnico skladno z Bruseljsko konvencijo z dne 27. septembra 1968 o sodni pristojnosti in izvršbi sodb v civilnih in gospodarskih zadevah ⁽¹⁾.

Člen 5

Informacijski centri

1. Zato da bi oškodovancu omogočili uveljavitev odškodninskega zahtevka, vsaka država članica ustanovi ali prizna informacijski center, pristojen za:

- (a) vodenje registra, ki vsebuje naslednje informacije:
  - 1. registrske številke motornih vozil, ki so običajno na ozemlju zadevne države;
  - 2. (i) številke zavarovalnih polic, ki krijejo uporabo teh vozil za nevarnosti, ki sodijo v zavarovalno vrsto 10 točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS, razen prevozniške odgovornosti, pri prenehanju veljavnosti police pa tudi datum prenehanja zavarovalnega kritja;
  - (ii) številko zelene karte ali obmejne zavarovalne police, če vozilo krije eden od omenjenih dokumentov in če za vozilo velja izjema iz člena 4(b) Direktive 72/166/EGS;

⁽¹⁾ UL C 27, 26. 1. 1998, str. 1 (konsolidirana različica).

3. zavarovalnice, ki krijejo nevarnosti, ki izhajajo iz uporabe vozil in sodijo v zavarovalno vrsto 10 iz točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS, z izjemo prevozniške odgovornosti, in pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki jih takšne zavarovalnice imenujejo skladno s členom 4 in katerih imena se sporočijo informacijskim centrom skladno z odstavkom 2 tega člena;
4. seznam vozil, za katera v vsaki državi velja izjema od obveznosti zavarovanja odgovornosti skladno s členom 4(a) in (b) Direktive 72/166/EGS;
5. v zvezi z vozili, opredeljenimi v točki (4):
  - (i) ime organa ali telesa, imenovanega skladno z drugim pododstavkom člena 4(a) Direktive 72/166/EGS, ki mora oškodovancu izplačati odškodnino v primerih, v katerih postopek, določen v prvi alineji člena 2(2) Direktive 72/166/EGS, ne velja, če za vozilo velja izjema iz člena 4(a) Direktive 72/166/EGS;
  - (ii) ime telesa, ki krije nevarnosti, ki izhajajo iz uporabe vozila v državi članici, v kateri je vozilo običajno, če za vozilo velja izjema iz člena 4(b) Direktive 72/166/EGS;

(b) ali za koordinacijo zbiranja in posredovanja teh podatkov;

(c) in za pomoč upravičenim osebam pri pridobivanju informacij, omenjenih v točkah (a)(1), (2), (3), (4) in (5).

Informacije iz točk (a)(1), (2) in (3) je treba hraniti sedem let po izteku registracije vozila ali po prenehanju zavarovalne pogodbe.

2. Zavarovalnice iz odstavka 1(a)(3) obvestijo informacijske centre vseh držav članic o imenu in naslovu pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki so ga skladno s členom 4 imenovala v vsaki državi članici.

3. Države članice zagotovijo, da je oškodovanec sedem let po nesreči upravičen, da od informacijskega centra države članice, v kateri prebiva, države članice, v kateri je vozilo običajno, ali države članice, kjer se je nesreča pripetila, nemudoma dobi naslednje informacije:

- (a) ime in naslov zavarovalnice;
- (b) številko zavarovalne police; in
- (c) ime in naslov pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, ki ga ima zavarovalnica v državi stalnega prebivališča oškodovanca.

Informacijski centri med seboj sodelujejo.

4. Informacijski center oškodovancu preskrbi ime in naslov lastnika ali običajnega voznika ali registriranega imetnika vozila, če je oškodovanec upravičen do te informacije. Za namene te določbe se informacijski center obrne zlasti na:

- (a) zavarovalnico ali
- (b) urad za registracijo vozil.

Če za vozilo velja izjema, opredeljena v členu 4(a) Direktive 72/166/EGS, informacijski center obvesti oškodovanca o imenu organa ali telesa, ki je skladno z drugim pododstavkom člena 4(a) te direktive imenovan kot odgovorni za izplačilo odškodnine oškodovancem v primerih, ko ne velja postopek, določen v prvi alineji člena 2(2) te direktive.

Če za vozilo velja izjema, opredeljena v členu 4(b) Direktive 72/166/EGS, informacijski center sporoči oškodovancu ime in organ, ki krije vozilo v državi, v kateri je to običajno.

5. Obdelava osebnih podatkov na podlagi prejšnjih odstavkov mora potekati skladno z nacionalnimi ukrepi, sprejetimi po Direktivi 95/46/ES.

Člen 6

Odškodninski organi

1. Vsaka država članica ustanovi ali prizna odškodninski organ, ki zagotavlja odškodnine oškodovancem v primerih iz člena 1.

Takšni oškodovanci lahko odškodninski zahtevek naslovijo na odškodninski organ v državi članici svojega stalnega prebivališča:

- (a) če v treh mesecih po tem, ko je oškodovanec naslovil odškodninski zahtevek na zavarovalnico vozila, ki je povzročilo nesrečo, ali na njenega pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, zavarovalnica ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov ni dal utemeljenega odgovora na vse točke zahtevka; ali
- (b) če zavarovalnica v državi stalnega prebivališča oškodovanca ni imenovala pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov skladno s členom 4(1). V tem primeru oškodovanci niso upravičeni, da odškodninski zahtevek naslovijo na odškodninski organ, če so takšen zahtevek naslovili neposredno na zavarovalnico vozila, ki je povzročilo nesrečo, in če so prejeli utemeljen odgovor v treh mesecih po predložitvi zahtevka.

Oškodovanci pa zahtevka ne smejo nasloviti na odškodninski organ, če so sprožili sodni postopek neposredno proti zavarovalnici.

Odškodninski organ ukrepa v dveh mesecih, šteto od dneva, ko mu oškodovanec predloži odškodninski zahtevek, a svoje ukrepanje prekine, če zavarovalnica ali njen pooblaščenec za obravnavo odškodninskih zahtevkov predloži utemeljen odgovor na zahtevek.

Odškodninski organ nemudoma obvesti:

- (a) zavarovalnico vozila, ki je povzročilo nesrečo, ali pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov;
- (b) odškodninski organ v državi članici, v kateri je poslovalnica zavarovalnice, ki je izdala polico;
- (c) če je znana, osebo, ki je povzročila nesrečo,

o tem, da je od oškodovanca prejel odškodninski zahtevek in da bo nanj odgovoril v dveh mesecih od predložitve takšnega odškodninskega zahtevka.

Ta določba ne vpliva niti na pravico držav članic, da odškodnino tega organa obravnavajo kot subsidiarno ali nesubsidiarno, niti na pravico, da predvidijo obravnavo odškodninskega zahtevka med tem organom in osebo ali osebami, ki so povzročile nesrečo, ter drugimi zavarovalnicami ali ustanovami socialne varnosti, ki morajo oškodovancu izplačati odškodnino za to nesrečo. Vendar pa države članice temu organu ne smejo dovoliti, da bi plačilo odškodnine pogojeval s kakšnim drugim pogojem, razen s tistimi, ki so opredeljeni v tej direktivi, še zlasti ne s tem, da oškodovanec kakorkoli dokaže, da je oseba, ki je odgovorna za škodo, plačilno nesposobna ali da noče plačati.

2. Odškodninski organ, ki je oškodovancu plačal odškodnino v državi članici njegovega stalnega prebivališča, je upravičen do povračila plačane odškodnine s strani odškodninskega organa v državi članici tiste poslovalnice zavarovalnice, ki je izdala polico.

Odškodninski organ nato vstopi v oškodovančeve pravice nasproti povzročitelju nesreče, in sicer v tolikšnem obsegu, v kolikršnem je odškodninski organ v državi članici stalnega prebivališča oškodovanca plačal odškodnino za povzročeno materialno škodo ali telesno poškodbo. Vsaka država članica mora priznati subrogacijo, ki jo predvideva druga država članica.

3. Ta člen začne veljati:

- (a) potem ko so odškodninski organi, ki so jih države članice ustanovile ali priznale, sklenili sporazum o svojih nalogah in dolžnostih ter o postopku zagotavljanja povračil;
- (b) od datuma, ki ga določi Komisija, potem ko je v tesnem sodelovanju z državami članicami ugotovila, da je bil takšen sporazum sklenjen.

Komisija najkasneje 20. julija 2005 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o izvajanju tega člena ter o njegovem učinkovanju in, če je potrebno, da tudi predloge.

Člen 7

Če vozila ni mogoče identificirati ali če v dveh mesecih po nesreči ni mogoče identificirati zavarovalnice, lahko oškodovanec zaprosi za odškodnino odškodninski organ v državi članici svojega stalnega prebivališča. Odškodnina se zagotovi skladno z določbami člena 1 Direktive 84/5/EGS. Odškodninski organ je nato upravičen do povračila, in sicer pod pogoji, opredeljenimi v členu 6(2) te direktive:

- (a) v primeru, ko ni mogoče identificirati zavarovalnice: od škodnega sklada, opredeljenega v členu 1(4) Direktive 84/5/EGS, v tisti državi članici, v kateri je vozilo običajno;
- (b) v primeru neznanega vozila: od škodnega sklada v tisti državi članici, v kateri se je nesreča pripetila;
- (c) v primeru vozil iz tretjih držav: od škodnega sklada v tisti državi članici, v kateri se je nesreča pripetila.

Člen 8

Direktiva 73/239/EGS se dopolni, kot sledi:

- (a) v prvem odstavku člena 8 se doda naslednja točka:

„(f) sporočijo ime in naslov pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, imenovanih v vseh državah članicah, razen v tisti državi članici, v kateri je zaproseno za dovoljenje, če nevarnosti, ki naj bi bile krite, sodijo v zavarovalno vrsto 10 točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS, z izjemo prevozniške odgovornosti.“

- (b) v členu 23(2) se doda naslednja točka:

„(h) sporočijo ime in naslov pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov imenovanih v vseh državah članicah, razen v tisti državi članici, v kateri je zaproseno za dovoljenje, če nevarnosti, ki naj bi bile krite, sodijo v zavarovalno vrsto 10 točke A Priloge k Direktivi 73/239/EGS, razen prevozniške odgovornosti.“

Člen 9

Direktiva 88/357/EGS se dopolni, kot sledi:

V členu 12a(4) se doda naslednji pododstavek:

„Če zavarovalnica ni imenovala pooblaščenca, smejo države članice dati svoje privoljenje pooblaščenca za obravnavo odškodninskih zahtevkov, imenovanemu skladno s členom 4 Direktive 2000/26/ES (*), ki prevzame funkcijo pooblaščenca, imenovanega skladno s tem odstavkom.

(*) Direktiva 2000/26/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. maja 2000 o uskladitvi zakonodaj držav članic v zvezi z zavarovanjem avtomobilske odgovornosti, ki dopolnjuje Direktivi Sveta 73/239/EGS in 88/357/EGS, str. 65).“

Člen 10

Izvajanje

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 20. julija 2002. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Te predpise začnejo uporabljati najpozneje 20. januarja 2003.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

3. Brez vpliva na odstavek 1 države članice ustanovijo ali priznajo odškodninski organ skladno s členom 6(1) najpozneje do 20. januarja 2002. Če odškodninski organi do 20. julija 2002 niso sklenili pogodbe skladno s členom 6(3), Komisija predlaga ukrepe, s katerimi se zagotovi, da se določbe členov 6 in 7 uveljavijo pred 20. januarjem 2003.

4. Države članice smejo skladno s Pogodbo ohraniti ali vpeljati določbe, ki so za oškodovanca ugodnejše od določb, potrebnih za uskladitev s to direktivo.
5. Države članice predložijo Komisiji besedila temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 11

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti*.

Člen 12

Kazni

Države članice določijo kazni za kršitve nacionalnih predpisov za izvajanje te direktive in sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev njihove uporabe. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in zastrašujoče. Države članice obvestijo Komisijo o ustreznih določbah najkasneje 20. julija 2002, o njihovih naknadnih dopolnitvah pa v najkrajšem času.

Člen 13

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 16. maja 2000

Za Evropski parlament

Predsednica

Nicole FONTAINE

Za Svet

Predsednik

Manuel CARRILHO
